

עכ"פ מכון מדברי הרמב"ם דהאומר על דבר שאיסורו מדרבנן, שזה מה"ת, עובר בכל חוסף, וה"ה האומר על דבר שחייבו מדרבנן שהוא מה"ת. ואף הראב"ד לא יחלק על עצם הסברא הזו, דהא דפליג על הרמב"ם הוא משום דס"ל לדברים שחכמים גזרו יכולים לעשותו כשל חודה, וכל ענין מוסף הוא רק כמ"ע, וכפי שהסביר המנ"ח מצ' תנ"ד, סברתו דכיון שהחזרה צריכה לעשות סייג לחזרה ושמירתם את משמרתו, א"כ זו מצוה מה"ת ולא שייך בזה כל חוסף, כיון שהקב"ה צוה כן שיעשו סייגים וגדלים. רק בעשה שייך כל חוסף (אבל גם על דבריו קשה תמידת הכ"מ מ"ש"א אומר על דרבנן דהוא מה"ת או להיפך, דכזה ל"ש או גורע בעצם הדבר אלא אומר על דרבנן דהוא מה"ת או להיפך, דכזה ל"ש כלל ענין כל חוסף, הוה צריך להביא פירכא זו ולא לחלק בין ל"ת למ"ע, דהא כמ"ע בכד"ג אינו עובר בכל חוסף.

אלא ודאי דבעצם הסברא גם הראב"ד אינו חולק, וע"כ כמ"ע גם הוא יסבור כן. וכודאי דדעת הרמב"ם דכמ"ע האומר על מצוה דרבנן שהיא מה"ת דעובר על כל חוסף, וכמו שהביא המנ"ח שם דכ"ה להדיא ברמב"ם פ"ד מה' תפילה לגבי ברכת כהנים, דאם מוסף ברכה אחת בגז' ה' אלקי אבותיכם וכו', ע"ז נאמר כל חוסף.

אלא, אומר המנ"ח, הר"מ קאי אלעיל כיון שהב"ד יכול לאסור, מהו זה שהחזרה וכו' היינו דאין סברא אצלו להיות חילוק בין עשה לל"ת, אלא כמו שבעשה יש כל חוסף ה"ה כל"ת, ואין סברא אצלו דסייג שר' לגמרי. ע"כ מחלק בין אומרים שהוא סייג ובין אומרים שהוא מה"ת. ע"כ.

ואין לומר דדין הרמב"ם דהאומר על דרבנן שהוא מה"ת זה רק לגבי כ"ד, ולא לגבי כל אחד מישראל, אף דהרמב"ם הביא זה לגבי תקנות חכמים, דודאי אין כל סברא לחלק בין כ"ד ליחיד, דדין כל חוסף וכל חגורע נאמר לכל ישראל, ומהיכי תיחי לחלק בנידון זה בין כ"ד ליחיד. דאם ב"ד האומר על דרבנן שהוא מה"ת נחשב דמוסף עה"ת, ה"ה לגבי יחיד, וכ"ה להדיא בדברי הרמב"ם שהובאו לעיל דגם לגבי יחיד יש כל חוסף. ועי' בפמ"ג בפתיחה כוללת ח"א אות ל"ז כ' דחידושו של הרמב"ם הוא דאף בסנהדרין יש כל חוסף. ועוד שם אות ל"ד דהרא"ם בגי' מקומות אסורה לן טעם מחלוקת הר"מ והר"א.

ד.

וכן נראה בדעת הרמב"ן עה"ת דכ' (דברים ד, ב) עה"פ לא חוספו על הדבר וכו', כגון חמש פרשיות בתפילין וכו', אבל לא באלה בלבד אמרו, אלא הישן